

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

اسفند ماه ۱۴۰۳

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

بررسی مطالعات رفتار اطلاع یابی در دوران کوید-۱۹: مرور

هدفمند

مجری اصلی:

دکتر مریم اعلا، مرکز تحقیقات پزشکی مبتنی بر شواهد

طرح تحقیقاتی با عنوان "بررسی مطالعات رفتار اطلاع یابی در دوران کوید-۱۹: مرور هدفمند" توسط خانم دکتر مریم اعلا عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳ خاتمه یافته است. در ادامه خلاصه ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

با سلام. اینجانب دکتر مریم اعلا متخصص آموزش پزشکی و عضو هیات علمی گروه یادگیری الکترونیکی در آموزش پزشکی دانشکده پزشکی هستم. فعالیتهای علمی من غالبا معطوف به کاربرد روش های نوین آموزشی در آموزش دانشجویان رشته های علوم پزشکی است. ضمن اینکه سالها به عنوان پژوهشگر حیطه پزشکی در زمینه اثر بخشی آموزش به بیماران مبتلا به بیماری های غیرواگیر و ارائه دهندگان خدمات بهداشتی در این زمینه فعالیت داشته ام.

✍ تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

اعضای تیم تحقیق عبارتند از آقای دکتر اکبر سلطانی، پزشک و فوق تخصص بیماری های غدد و متابولیسم و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران و خانم دکتر شادی اسد زندی، متخصص کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، از دانشگاه علوم پزشکی ایران هستند.

✍ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

مخاطبان اصلی پژوهش عموم مردم هستند.

✍ یک عنوان کوتاه، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید .

بررسی مطالعات رفتار اطلاع یابی در دوران کوید-۱۹

✍ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

مطالعات مختلف در حوزه رفتار اطلاع یابی در دوران همه گیری کرونا حاکی از آن است که افراد با وضعیت اقتصادی اجتماعی متفاوت، از روش های متفاوتی همچون نقل قول های اعضای خانواده و دوستان، رسانه های جمعی (تلویزیون، رادیو، روزنامه و غیره)، ارائه دهندگان مراقبت های بهداشتی، پزشکان، داروسازان، مسئولین بهداشتی، درمانگران سنتی و فروشندگان داروهای گیاهی برای کسب اطلاعات استفاده می کنند. در این بین اطلاعات موجود در محیط های مجازی (اینترنت و پایگاههای اطلاعاتی) نیز به طور چشمگیری مورد استناد قرار گرفته است. نکته قابل توجه ضرورت ارتقا سواد سلامت در بین عموم مردم جهت تشخیص اخبار جعلی و نامعتبر می باشد.

✍ پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از نتایج پژوهش شما استفاده می کند.

- اهمیت و نوآوری موضوع
پژوهش حاضر ضمن ارزیابی وضعیت رفتار اطلاع یابی در دوران کوید ۱۹ و چالش های موجود، ضرورت ارتقا سواد سلامت در بین عموم مردم را برجسته می سازد.
- مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی
از آنجا که رفتارهای متفاوتی در بین عامه مردم جهت اطلاع یابی از وضعیت همه گیری وجود دارد، ضرورت ارتقا سواد سلامت جهت غربالگری اطلاعات دریافتی در راستای حفظ سلامتی و پیشگیری از بروز بیماری همه گیری چون کووید-۱۹، کاملاً محسوس است.
- موارد کاربرد نتایج طرح
با توجه به وضعیت اقتصادی اجتماعی افراد، توجه به راهکاری ارتقا سواد سلامت عموم مردم و معرفی راه های دسترسی به محتوای معتبر، می تواند در زمان بروز همه گیری ها راهگشا باشد.

دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: افراد در زمان همه‌گیری نیازمند آموزش‌هایی در راستای ارتقا سواد سلامت جهت تشخیص اخبار جعلی هستند.

تأثیر دوم: عوامل مختلفی از جمله وضعیت اقتصادی اجتماعی افراد بر رفتار اطلاع‌یابی آنان تأثیر می‌گذارند.

محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

عدم دسترسی به متن کامل برخی مقالات مرتبط به دلیل محدودیت‌های موجود باعث حذف نتایج و مستندات ارائه شده در این مطالعات گردید.

انجام چه پژوهش‌هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می‌دهید که می‌تواند منجر به کاربردی‌تر

شدن نتایج و تأثیر بیشتر یافته‌های شما شود؟

از آنجا که نتایج کاربردی پژوهش‌های مورد بررسی در عمل مورد استفاده قرار نگرفته است و تنها با دیدی تئوری محور و نه کاربردی، رفتار اطلاع‌یابی همچون بسیاری از حوزه‌های دیگر مورد بحث بوده است، انجام پژوهش‌های مداخله‌ای به منظور بررسی تأثیر رفتار اطلاع‌یابی در دوران همه‌گیری بر کاهش میزان ابتلا به بیماری، پیشنهاد می‌شود.

ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش‌های آتی، به چه حمایت‌هایی از سمت مسوولین و

نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

همکاری جهت تصویب پژوهش‌های کاربردی در راستای ارتقا رفتار اطلاع‌یابی عموم مردم در زمان بروز همه‌گیری‌ها

✍ آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است؟

یافته های این پژوهش می تواند ضرورت ارتقا آموزش سواد سلامت و بهبود رفتار اطلاع یابی به عموم مردم را برجسته سازد.

✍ در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

مقاله مروری منتج از پژوهش حاضر سابمیت شده ولی هنوز منتشر نشده است.

✍ اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

تلفن: ۰۱۱۳۶۰۴۲۰ داخلی ۳۰۳

ایمیل: aalaamaryam@gmail.com

✍ حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

1. Rovetta A, Bhagavathula AS. COVID-19-related web search behaviors and infodemic attitudes in Italy: Infodemiological study. JMIR public health and surveillance. 2020;6(2):e19374.
2. Pacheco LO, Lucena TFR, Bernuci MP. Confiabilidade de informações sobre a covid-19 em grupos no Facebook. 2023.
3. Zhao X, Fan J, Basnyat I, Hu B. Online health information seeking using “# COVID-19 patient seeking help” on Weibo in Wuhan, China: descriptive study. Journal of Medical Internet Research. 2020;22(10):e22910.
4. Walker M, Sulyok M. Online behavioural patterns for Coronavirus disease 2019 (COVID-19) in the United Kingdom. Epidemiology & Infection. 2020;148.

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: بررسی مطالعات رفتار اطلاع یابی در دوران کوید-۱۹: مرور هدفمند

کد طرح: 61171

مجری اصلی: دکتر مریم اعلا

تاریخ اختتام: ۱۴۰۳/۱۲/۰۸

لینک مقاله: در حال انتشار

